

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**Державний біотехнологічний
університет**

Факультет менеджменту, адміністрування та права

**Кафедра менеджменту, бізнесу і
адміністрування**

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ

**Методичні вказівки для самостійного вивчення
дисципліни**

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти денної та заочної форми навчання,
спеціальності 073 «Менеджмент»**

**Харків
2024**

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ

Методичні вказівки для самостійного вивчення
дисципліни
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти денної та заочної форми навчання,
спеціальності 073 «Менеджмент»

Затверджено
рішенням навчально-
методичної комісії факультету
МАП ДБТУ
Протокол № 2
від 15.10.2024 року

Харків
2024

УДК

E45

Схвалено

на засіданні кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування
(протокол № 3 від 04.10.2024 року)

Рецензент:

Ниценко В.С. – професор кафедри підприємництва та маркетингу, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, доктор економічних наук, професор

Управління інноваціями: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання, спеціальності 073 «Менеджмент» / Державний біотехнологічний університет; упоряд. Ю.М. Сагачко, О.П. Ткаченко - Харків: [б. в.], 2024. - 26 с.

Методичні вказівки з дисципліни "Управління інноваціями розроблено відповідно до навчальної програми. Видання включає організації та планування самостійної роботи студентів

Видання призначене здобувачам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання, 073 «Менеджмент».

Відповідальний за випуск – канд. екон. наук, доцент
Сагачко Ю.М.

ПЕРЕДМОВА

Самостійна робота здобувачів є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння здобувачем знань та їх реалізації, основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Мета самостійної роботи здобувачів — сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми дисципліни “Управління інноваціями” та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання самостійної роботи здобувачів — засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань і творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета “Управління інноваціями”.

Зміст самостійної роботи здобувачів з дисципліни “Управління інноваціями” визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійна робота здобувача забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни “Управління інноваціями”: підручником, навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи студентів, конспектом лекцій тощо.

Самостійна робота здобувачів з навчальної дисципліни “Управління інноваціями” організовується з дотриманням низки вимог:

- обґрунтування необхідності завдань загалом і конкретного завдання зокрема;
- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;
- надання можливості здобувача виконувати творчі роботи, які відповідають умовно-професійному рівню

засвоєння знань, не обмежуючи їх виконанням стандартних завдань;

- підтримання постійного зворотного зв'язку зі здобувачами у процесі виконання самостійної роботи, що є чинником ефективності навчального середовища.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та кількість балів, які можна отримати за виконання завдань, визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни (розділ “Самостійна робота здобувачів”).

Здобувачі, які починають вивчати дисципліну “Управління інноваціями”, повинні бути поінформовані викладачем про організацію самостійної роботи, її форми та види, терміни виконання, форми контролю та звітності, кількість балів за виконання завдань.

Організація та контроль процесу і змісту самостійної роботи та її результатів здійснюються викладачами кафедри.

Оцінки (бали), одержані здобувачами за виконання різних видів самостійної роботи, фіксуються викладачами і повинні бути доведені до відома здобувачів.

ТЕМИ ДИСЦИПЛІНИ
"УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ"

№ п\п	Назва змістовного модуля і теми
	Змістовий модуль 1. «Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів»
1	Сутність поняття управління інноваціями
2	Теорії інноваційного розвитку
3	Інноваційна діяльність як об'єкт управління
4	Державна підтримка інноваційних процесів
5	Організаційні форми інноваційної діяльності
6	Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності
	Змістовий модуль 2. «Управління інноваціями в системі управління організацією»
7	Управління інноваційним розвитком організації
8	Основи організаційно-технологічної підготовки виробництва нововведень
9	Управління інноваційним проектом
10	Особливості управління персоналом в інноваційних організаціях
11	Мотивація і стимулювання інноваційної діяльності
12	Управління ризиками в інноваційній діяльності
13	Оцінювання ефективності інноваційної діяльності організації
14	Розвиток ринку інновацій

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з дисципліни

"УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ"

Змістовий модуль 1. «Сутнісна характеристика інновацій та інноваційних процесів»

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ

Сутність поняття «інновація». Класифікація новацій, інноваційних процесів, нововведень. Сучасні аспекти нововведень та розвитку конкуренції.

Управління інноваціями як сукупність принципів, методів і форм управління інноваційними процесами й інноваційною діяльністю. Інноваційний процес та інноваційна діяльність. Особливості прийняття рішень в управлінні інноваціями.

Інновації в теоріях економічного розвитку. Становлення теорії інноватики та її сучасні концепції.

Теми рефератів

1. Сучасна концепція інноваційного менеджменту.
2. Іновативність як фактор конкурентноздатності компаній.
3. Вплив інновації на економічний розвиток країн.
4. Пріоритетні напрями розвитку науки і техніки в Україні.
5. Завдання управління інноваціями

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Поясніть, які чинники спонукають організацію до інноваційної діяльності.
2. Як Ви розумієте поняття «новація», «нововведення», «інновація»?
3. Вкажіть відмінність між продуктовими, технологічними та ринковими інноваціями.
4. Опишіть види кривої життєвого циклу товарів і

вказіть, чим зумовлене відхилення від класичної кривої життєвого циклу.

5. У чому сутність екстенсивного, інтенсивного та інноваційного типів економічного розвитку?

6. Опишіть сутність інноваційної теорії Й. Шумпетера. Що є принципово новим у його теорії?

ТЕМА 2. ТЕОРІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Періодизація суспільного розвитку з позицій теорії інновацій. Концепція технологічних укладів і їх зміни в процесі розвитку суспільства. Концептуальні основи управління інноваційним розвитком.

Теми рефератів

1. Особливості сучасного етапу науково-технічної революції, які мають найважливіше значення для економіки України.

2. Інновація як джерело сучасного економічного зростання.

3. Збереження і вдосконалення науково-технічного і інноваційного потенціалу країни.

4. Класичні теорії (концепції) економічного розвитку (Адам Смит, Дж.Кейнс, К.Маркс та інші)

5. Теорія економічного розвитку Й.Шумпетера

6. Принципи класичної та сучасної інноваційної парадигми для розвитку світової економіки.

7. Інноваційні теорії, їх застосування в сучасній інноваційній діяльності

8. Соціальні та політичні аспекти теорії економічного розвитку Й.Шумпетера

9. Технологічний засіб виробництва. Причини, які обумовлюють його прогресивність.

10. Економічний прогрес та його найбільш загальний критерій.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Теорія економічного розвитку Й. Шумпетера.
2. Поясніть роль досліджень М.І. Туган-Барановського у розвитку інноваційних теорій?
3. Теорія інтелектуальної технології Ф.-А. Хайєка.
4. Використання концепції довгих хвиль М.Д. Кондратьєва для прогнозування розвитку економіки України.
5. Проблеми й перспективи розвитку інноваційної економіки в Україні.

ТЕМА 3. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ

Сутність понять «інноваційний процес» і «інноваційна діяльність». Етапи інноваційного процесу на макро - та мікрорівні. Особливості фундаментальної наукової діяльності, прикладних науково-дослідних розробок, проектно-конструкторських і науково-технічних робіт, виробничої інноваційної діяльності. Оцінка факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на інноваційну діяльність організації.

Учасники інноваційної діяльності. Завдання управління інноваційною діяльністю. Технологія управління інноваціями.

Сфера інноваційної діяльності. Ринковий механізм (ринок новацій, ринок інвестицій, ринок чистої конкуренції нововведень) та інфраструктура інноваційної діяльності.

Теми рефератів

1. Форми й види результатів інноваційної діяльності в виробничому комплексі народного-господарства країни, їх взаємопов'язаність.
2. Визначення поняття „інноваційної діяльності” в сучасній науці
3. Авторське право в системі міжнародного та

національного права.

4. Національна система патентування України.
5. Інноваційний процес
6. Міжнародна система патентування винаходів та інших результатів інноваційної діяльності.
7. Комерційний захист: сутність, принципи, проблематика.
8. Товарний знак: засіб ідентифікації продукції із виробником чи маркетинговий прийом.
9. Неправові засоби комерційного захисту винаходу.
10. Політичні аспекти міжнародного трансферу технологій.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Вплив зовнішнього середовища на характер інноваційної діяльності сучасних фірм.
2. Особливості інноваційної діяльності фірми (фірма на вибір).
3. Що таке інноваційний лаг?
4. Хто є суб'єктами інноваційної діяльності?
5. Що називають ринком інновацій, ринком чистої конкуренції, ринком капіталу?
6. Дайте визначення інтелектуальної власності.

ТЕМА 4. ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Сутність і основні принципи здійснення інноваційної політики держави. Система управління державною інноваційною політикою. Роль держави в розвитку малого інноваційного бізнесу

Теми рефератів

1. Державна політика у сфері інновацій.
2. Підтримка інноваційної діяльності, її інструменти.
3. Управління інноваціями в умовах переходу до ринку.

4. Державна інноваційна політика в інших країнах світу.
5. Законодавчі акти як засіб регулювання інноваційної діяльності.
6. Державна підтримка інноваційної діяльності, мікроекономічні причини її необхідності.
7. Сучасна податкова політика стосовна інноваторів, її негативні та позитивні наслідки.
8. Основні функції державних органів в інноваційній сфері.
10. Державне стимулювання впровадження інновацій в виробництво
11. Державні пріоритети України в сфері науки і техніки.
12. Прямі та непрямі методи державної підтримки інноваційної діяльності.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Сфери застосування державного впливу на інноваційний процес
2. Взаємозв'язок державних, приватних і суспільних структур в інноваційній сфері
3. Місце інноваційної політики в системі регуляторів соціально-економічних процесів.
4. Практичне значення сутності процесу перетворення науки в безпосередню продуктивну силу для проведення обґрунтувань економічної політики уряду.

ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Принципи організації інноваційних процесів за циклом «дослідження – виробництво – дифузія – комерціалізація». Види наукових, проектних та інноваційних організацій. Роль академічного та освітянського секторів. Зміст понять «технопарк», «технополіси», «інкубатор інновацій».

Організація виконання НДДКР і інформаційне

забезпечення інноваційних процесів. Організація впровадження й трансферу наукових інновацій. Малий інноваційний бізнес, життєвий цикл і тенденції розвитку. Особливості менеджменту в наукових організаціях і малих інноваційних підприємствах.

Інноваційні венчурні фонди. Роль венчурного бізнесу в розвитку інноваційної діяльності.

Науково-технічне співробітництво. Форми інтеграції науки і виробництва. Конкуренція та кооперація в галузі сучасних інноваційних технологій. Види виробничої та технологічної кооперації.

Теми рефератів

1. Світовий досвід створення і функціонування інноваційних структур.
2. Технопарки як інструмент інтенсифікації розвитку виробництва.
3. Роль бізнес-інкубаторів в активізації інноваційної діяльності в Україні.
4. Роль венчурного бізнесу в розвитку інноваційної діяльності.
5. Правове забезпечення створення інноваційних структур в Україні.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Розкрити зміст понять «технопарк», «технополіси», «інкубатор інновацій».
2. Організація виконання НДДКР та інформаційне забезпечення інноваційних процесів.
3. Особливості менеджменту в наукових організаціях і малих інноваційних підприємствах.
4. Інноваційні венчурні фонди.
5. Роль венчурного бізнесу в розвитку інноваційної діяльності.

ТЕМА 6. МОНІТОРИНГ ІННОВАЦІЙ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Моніторинг інновацій та інформаційне забезпечення інноваційної діяльності є ключовими інструментами для підтримки ефективного управління інноваціями. Моніторинг проводиться систематичний аналіз і контроль за реалізацією інноваційних проєктів, виявлення тенденцій і оцінку результатів. Інформаційне забезпечення збирання, обробки та розповсюдження даних, значною мірою для прийняття рішень у сфері інновацій. Ці процеси сприяють своєчасній адаптації до змін, зниженню ризиків і підвищенню конкурентоспроможності підприємства.

Теми рефератів

1. Роль моніторингу в управлінні інноваційною діяльністю підприємства.
2. Сучасні методи моніторингу інноваційних процесів: переваги та недоліки
3. Інформаційні системи для забезпечення інноваційної діяльності: огляд і порівняння
4. Значення моніторингу інновацій у підвищенні конкурентоспроможності підприємств
5. Інформаційне забезпечення та інноваційний розвиток: виклики сучасності

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Що таке моніторинг інновацій і яка його роль у діяльності підприємства?
2. Які основні етапи процесу моніторингу інновацій?
3. Які джерела інформації використовують для інформаційного забезпечення інноваційної діяльності?
4. Що таке організаційно-методичне забезпечення управління інноваційною діяльністю?
5. Структура інформаційного забезпечення процесу управління інноваційною діяльністю підприємства
6. Підготуйте порівняльний аналіз методів моніторингу

інноваційних процесів, визначивши їх переваги та обмеження

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ № 2

«УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ»

ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ОРГАНІЗАЦІЇ

Стратегічне управління інноваційним розвитком організації. Стратегія нововведень і їхня класифікація. Взаємозумовленість інноваційної політики та стратегії нововведень організації. Особливості розроблення, впровадження та реалізації стратегії нововведень.

Планування інноваційної діяльності. Продуктово-тематичне, техніко-економічне, оперативно-календарне планування інновацій.

Вплив структури управління на інноваційні можливості організації. Узгодження організаційної структури управління із стратегією нововведень.

Мотиваційний механізм інноваційної діяльності. Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності. Організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної активності працівників.

Теми рефератів

1. Стратегічне управління інноваційним розвитком організації.
2. Взаємообумовленість інноваційної політики та стратегії нововведень організації.
3. Особливості розроблення, впровадження та реалізації стратегії нововведень.
4. Планування інноваційної діяльності.
5. Форми та методи стимулювання інноваційної діяльності.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Визначити основні форми стимулювання інноваційної активності працівників.

2. Дати відповідь, що таке інноваційна стратегія організації та назвати її різновиди.

3. Від яких факторів залежить вибір організацією певної інноваційної стратегії.

ТЕМА 8. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИРОБНИЦТВА НОВОВВЕДЕНЬ

Тенденції розвитку технологій та їх класифікація. Завдання, особливості й стадії організаційно-технологічної підготовки виробництва. Сіткове планування ОТПВ.

Сучасне суспільство неможливо уявити без технологій, які проникають у всі сфери діяльності. Об'єктами технологізації можуть виступати як системи інструментальних технічних засобів, так і соціальні, виробничі, фінансові відносини та процеси. Технологія відіграє значну роль в еволюційному розвитку суспільства. Водночас питання зв'язку технології з економічним процесом залишається поза межами будь-якої формальної теорії

Теми рефератів

1. Сутність та значення організаційно-технологічної підготовки виробництва нововведень.

2. Етапи організаційно-технологічної підготовки до впровадження інновацій.

3. Планування ресурсів для впровадження інновацій: матеріальні, технічні та людські

4. Сучасні інформаційні технології, як використовуються для підготовки нововведень

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Що таке організаційно-технологічна підготовка виробництва нововведень?

2. Які основні етапи включає організаційно-технологічна підготовка?

3. Які ресурси необхідні для впровадження інновацій?
4. Яким чином можна мінімізувати ризики під час організаційної підготовки?
5. Розробіть план організаційно-технологічної підготовки впровадження нової технології у сільськогосподарському підприємстві.

ТЕМА 9. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЕКТОМ

Інноваційний проект: поняття та основні види. Життєвий цикл інноваційного проекту. Фінансування інноваційного проекту.

Управління реалізацією інноваційних проектів. Ресурсне забезпечення інноваційного проекту. Інформаційне забезпечення. Інвестиційне забезпечення. Створення та використання різних організаційних форм проектного управління. Управління персоналом у процесі реалізації інноваційного проекту.

Управління проектними ризиками. Класифікація ризиків. Кількісна оцінка ризиків. Методи аналізу невизначеності та ризику. Методи управління ризиками.

Теми рефератів

1. Методи вибору оптимального варіанта інноваційного проекту.
2. Показники прибутковості інноваційного проекту.
3. Основний зміст інноваційного проекту.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Інноваційний проект: поняття та основні види.
2. Життєвий цикл інноваційного проекту. Фінансування інноваційного проекту.
3. Управління реалізацією інноваційних проектів.
4. Ресурсне забезпечення інноваційного проекту.
5. Інформаційне забезпечення. Інвестиційне забезпечення.

ТЕМА 10. ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ІННОВАЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Специфіка управління персоналом інноваційного підприємства. Організаційна структура інноваційного колективу. Менеджмент персоналу інноваційної організації. Інноваційна компонента діяльності підприємств є основою їх розвитку в сучасних умовах. Одним з головних критеріїв ефективного здійснення інноваційної політики компаній виступає персонал

Теми рефератів.

1. Сутність і особливості управління персоналом в інноваційних організаціях
2. Методи підбору та розвитку персоналу для інноваційної діяльності
3. Адаптація персоналу до змін в умовах інноваційної трансформації
4. Навчання та розвиток персоналу в умовах інноваційного середовища
5. Вплив організаційної структури на ефективність управління персоналом в інноваційному бізнесі

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Які основні принципи управління персоналом в інноваційних організаціях?
2. Які компетенції необхідні керівникам в умовах інноваційної організації?
3. Як навчання та розвиток персоналу сприяють впровадженню інновацій?
4. Яку роль відіграє організаційна культура в підтримці інноваційного середовища?
5. Складіть перелік ключових компетенцій для лідера інноваційної команди.
6. Розробіть план заходів для розвитку креативності

співробітників в умовах інноваційного середовища.

ТЕМА 11. МОТИВАЦІЯ І СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Складові та принципи дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності. Форми і методи стимулювання інноваційної діяльності. Стимулювання вищого менеджменту організації до інноваційної діяльності. організаційно-економічні форми стимулювання інноваційної поведінки працівників.

Теми рефератів.

1. Особливості стимулювання інноваційної діяльності.
2. Метод збалансованих показників і його використання стимулювання інноваційної діяльності менеджерів організацій.
3. Сутність інтрапренерства і організації їх застосування у яких воно буде найефективнішим.
4. Вплив організаційної культури на формування інноваційно-активної поведінки працівників організації.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Складові та принцип дії мотиваційного механізму інноваційної діяльності, відмінності між мотивами і стимулами.
2. Як форми і методи стимулювання можна використовувати в управлінні інноваційною діяльністю? Їх переваги і недоліки в контексті вітчизняних реалій.
3. Вплив системи стимулювання на розширення інноваційних можливостей і посилення конкурентоспроможності організації.
4. Схеми стимулювання вищого менеджменту організацій.

ТЕМА 12. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ІННОВАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Основи теорії управління ризиками. Класифікація ризиків. Методи аналізу невизначеності та ризику. Кількісна оцінка ризиків. методи управління ризиками.

Теми рефератів.

1. Інновації та ризик: проблеми і методи оцінки.
2. Методологічні основи управління ризиками в інноваційній діяльності.
3. Ризики продуктових інновацій та їх оцінка.
4. Моніторинг і аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів ризиків інноваційної діяльності.
5. Оцінка ефективності управління ризиками
6. Фактори ризику та невизначеності інноваційних проєктів.

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Охарактеризуйте сутність ризику інноваційного проєкту?
2. Якими чинниками може обумовлюватись ризик інноваційного проєкту?
3. Охарактеризуйте систему класифікації ризиків інноваційного проєкту?
4. Опишіть сутність якісних та кількісних методів оцінювання проєктних ризиків?
5. Охарактеризуйте методи управління проєктними ризиками?

ТЕМА 13. ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ

Ефективність інноваційної діяльності. Характеристика результатів і ефективність витрат на інноваційну діяльність. Інноваційна діяльність як об'єкт інвестування.

Обґрунтування економічної ефективності інноваційного

проекту. Критерії інвестиційної привабливості та оцінки інноваційних проектів. Методи оцінки інноваційних проектів. Аналіз інноваційних проектів в умовах невизначеності. Оцінка впливу невизначеності на ефективність інноваційного проекту. Врахування проектних ризиків в оцінці ефективності інноваційних проектів.

Теми рефератів

1. Види ефектів від реалізації інновацій.
2. Роль фінансових показників у визначенні успішності інноваційної діяльності
3. Оцінювання нематеріальних результатів інновацій: вплив на бренд, ринок і клієнтів
4. Порівняльний аналіз методів оцінювання інноваційної діяльності в різних галузях
5. Вплив державної підтримки на ефективність інноваційної діяльності підприємств
6. Міжнародний досвід оцінювання ефективності інноваційної діяльності організацій

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Чим визначається ефективність інновацій?
2. За якими критеріями оцінюють результати інноваційної діяльності?
3. З яких позицій оцінюють значущість інноваційного проекту?
4. Охарактеризуйте види ефекту від реалізації інновацій.
5. Яким чином упровадження новацій може вплинути на величину прибутку підприємства?
6. Охарактеризуйте метод оцінювання економічної ефективності інноваційного проекту за показником ЧТВ. Яким чином може бути враховано рівень ризику, що супроводжує проект?
7. Охарактеризуйте метод оцінювання економічної ефективності інноваційного проекту за показником

внутрішньої норми рентабельності.

8. Які показники використовують для порівняння комерційної вигідності альтернативних проектів?

9. Як розраховують термін окупності інвестицій, спрямованих на реалізацію інноваційного проекту?

10. З якою метою визначається точка беззбитковості інноваційного проекту?

ТЕМА 14. РОЗВИТОК РИНКУ ІННОВАЦІЙ

Сучасний ринок інновацій. Складові ринку інновацій та послідовність здійснення купівлі-продажу між суб'єктами інноваційної діяльності. Механізм ринку інновацій. На ринках інновацій змінюється характер конкурентної боротьби.

Теми рефератів

1. Сутність та структура ринку інновацій: теоретичні аспекти

2. Фактори, що впливають на розвиток ринку інновацій

3. Особливості формування попиту і пропозиції на ринку інновацій

4. Міжнародні тенденції розвитку ринку інновацій

5. Перспективи розвитку ринку інновацій в Україні: виклики та можливості

Контрольні питання і навчальні завдання

1. Що таке ринок інновацій і які його основні характеристики?

2. Яка роль попиту і пропозиції у формуванні ринку інновацій?

3. Які фактори впливають на розвиток ринку інновацій?

4. Проведіть аналіз структури ринку інновацій у конкретній галузі (наприклад, ІТ, сільське господарство або енергетика).

5. Складіть карту інфраструктури ринку інновацій вашого регіону (технопарки, бізнес-інкубатори, наукові центри).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Антонюк Л. Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: Монографія. К. : КНЕУ, 2010. 394 с.
2. Ватченко О. Б., Ватченко Б. С., Черевко О. Л. Інноваційний розвиток підприємства: Навч. посібник. Дніпро : Акцент ПП, 2017. 404 с.
3. Василенко О.В., В.Г. Шматько Інноваційний менеджмент: [навч. посіб. для студ. вищих навч. закл.]; за ред. В.О. Василенко. К.: ЦУЛ, 2003. 440 с.
4. Дудар Т.Г., В.В. Мельниченко Інноваційний менеджмент: [Навч. посіб.]. К.: Центр учбової літератури, 2009. 256 с.
5. Інноваційний розвиток підприємства. Підручник / за заг. ред. д-р. екон. наук, проф. Микитюка П. П. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 320 с.
6. Захарченко В.І., Н.М. Корсікова, М.М. Меркулов Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. [Навч. посіб]. К.: Центр учбової літератури, 2012. 448 с.
7. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: [Навч. посібник]. К.: КНЕУ, 2003. 504 с.
8. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент: [Навчальний посібник]. К.: Центр учбової літератури, 2007. 400 с.
9. Михайлова Л.І., С.Г. Турчіна. Інноваційний менеджмент: [Навч. посібник]. К.: Центр учбової літератури, 2007. 248 с.
10. Пашута М.Т., О.М. Шкільнюк. Інновації: понятійно-термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання: [навч. посіб.]. К.: ЦНЛ, 2005. 117 с.
11. Скібіцький О.М. Інноваційний та інвестиційний менеджмент: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2009. 408 с. ISBN 978-966-364-813-2.
12. Стадник В.В., М.А. Йохна. Інноваційний менеджмент: [навч. посіб.]. К.: Академвидав, 2006. 464 с.

13. Стадник В.В., М.А. Йохна. Економіка і організація інноваційної діяльності: [навч. посіб.]. К.: Академвидав, 2005. 400 с.

14. Йохна М.А., П.Г. Іжевський, В.В. Стадник Трансфер технологій: форми і методи ефективного здійснення. Хмельницький: ХНУ, 2007. 164 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

2. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

3. Закон України «Про наукову і науково-технологічну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

4. Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

5. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

6. Йохна М.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: навч. Посібник / М.А. Йохна, В.В. Стадник. – К.: Академія, 2005. – 400 с.

7. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент: [Навчальний посібник] / П.П. Микитюк. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 295 с.

8. Петрова Н.Б. Інноваційний менеджмент у прикладах і завданнях: [Навч. посібник] / Н.Б. Петрова, Н.Ю. Мушинська, Л.Г. Чеканова. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 248 с.

9. Сагачко Ю.М. Інноваційне управління як важлива складова стратегії підприємства. Актуальні питання у сучасній науці. Серія Економіка: журнал. 2022. № 1(1) 2022.

С. 179-188 [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-1\(1\)-179-188](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2022-1(1)-179-188)

10. Нагаєв В.М., Сагачко Ю.М., Олійник Т.І., Міненко С.І. Інноваційні методи та інструменти впровадження комунікаційних технологій аутсорсингу та краудсорсингу в умовах цифровізації державного та регіонального управління. Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Державне управління». № 4 (22), 2024. С. 431-449. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-4\(22\)](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-4(22))

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
2. Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
3. Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
4. Бібліотека ДБТУ <https://library.btu.kharkov.ua/>

Навчальне видання

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ

Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни

Упорядник:

САГАЧКО Юлія Миколаївна

ТКАЧЕНКО Ольга Петрівна

Формат 60x84/16 Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.

Ум. рук. арк. __

Тираж __ пр.

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка
61002, м. Харків вул. Алчевських, 44